

Posamezne številke:
Navadne Din 1—,
ob nedeljah Din 2—.

"TABOR" izhaja vsak dan, razven
nedelje in praznikov, ob 18. uri s
datumom naslednjega dne ter stane
mesечно po pehli D 18—, za ino-
mensko D 20—, dostavljen na dom
D 19—, za izkaznice D 18—,
izsecati po dogovoru.

Naroča se pri upravi "TABORA",
MARIBOR, Jurčičeva ulica številka 4.

Posamezne številke:
Navadne Din 1—,
ob nedeljah Din 2—.

UREDNIŠTVO se nahaja v Mar-
iboru, Jurčičeva ul. št. 4, I. nad-
stropje. Telefon interurb. št. 278.
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi
ulici št. 4, pritličje, dno. Tele-
fon št. 24. — SHS poštnoštevilka
velika številka 11267.

Ne naročila brez določila na se-
stava. — Rokopisi se ne vračajo.

TABOR

Maribor, sreda 4. junija 1924.

Leto: V. — Številka: 127.

Odmev trboveljskih dogodkov v Beogradu

Preračunana komunistična akcija?

Vpliv inozemstva? — Pomen trboveljskih dogodkov. — Pred energičnimi ukrepi vlade.

BEograd, 3. junija. Krvavi dogodki v Trbovljah so izzvali v Beogradu velik odmev. Če tudi je v prvem hipu izgledalo, da gre za čisto lokalni spor, so prišli merodajni krogi po sprejemu točnih poročil do prepričanja, da gre tu za akcijo, koje pomen se tiče cele države. Poučeni krogi so prepričani, da bi komunisti nikdar ne bili izzvali tega dogodka, ako bi se bil v zadnjem času v komunističnih vrstah ne bil zasidral vpliv inozemstva, kojega cilj gre pred vsem za tem, izzvati v raznih državah notranje nemire. To akcijo se zlasti širi in podpira iz Moskve. Iz tega stališča je tudi treba presojati trboveljske dogodke, če tudi imajo navidezno popolnoma lokalni značaj in navidezno lokalne pogoje. Beograjski tisk v splošnem opisuje dogodke nepristransko, izvzemši »Pravdo«, ki pod vplivom klerikalcev vali krivdo na Orjuno.

BEograd, 3. junija. (Izv.) Včeraj zvečer se je vršila seja ministrskega sveta, na kateri je pričel minister notranjih zadev o krvavih dogodkih v Trbovljah. Ker v tem času preiskava še ni bila zaključena, ni prišlo do nadaljnjih sklepov v tej zadevi, temveč je bilo določeno, da odpotujeta na lice mesta načelnik ministristva notranjih zadev gosp. Janković in državni tajnik g. Vildor in se osebno prepričata o poteku preiskave. Po seji je izjavil minister notranjih zadev g. Srskić napram novinarjem, da bo vlada, če bo preiskava dokazala, da gre za organiziran napad, podvzela najenergičnejše korake ne samo zoper dejanske napadalec, temveč tudi duševne voditelje in iniciatorje teh izgrediv.

—□—

Nemiri v Albaniji.

Vmešavanje Italije? — Stališče naše vlade.

BEograd, 3. junija. (Izvirno.) Dogodki v Albaniji vzbujajo v Beogradu in vseh političnih krogih največjo pozornost in so porinili notranjepolitično napetost skoraj popolnoma v ozadje. Naša vlada stoji na stališču, da je treba dogodkom v Albaniji sicer posvečati vso pozornost, vendar pa se naša država brez vzroka ne bo vmešavala v notranje zadeve Albanije. Jugoslavija odkrito želi, da bi se Albanija čimprej konsolidirala in nastopila kot organizirana država, s katero so mogoči normalni odnosi.

Gotovi krogi v Beogradu so mnenja, da je nemire, ki so izbruhnili v Albaniji, v prvi vrsti pripisovati vplivu Italije. S te strani se je v zadnjih dneh ponovno naglašalo, da bo razvoj sedanjih dogodkov v Albaniji preizkušnja prijateljskih odnosov med Jugoslavijo in Italijo. Glasom poročil iz Tirane pričakujejo tam vsak čas prihod italijanske vojne mornarice v Drač. To bi imelo za posledico tudi spremembo našega stališča glede vmešavanja v notranje albanske zadeve, kajti jasno je, da bi v spričo take-

ga vmešavanja v notranje zadeve balkanske države tudi naša država ne mogla in ne smela ostati indiferentna. Poročila iz Albanije potrjujejo bojazen albanske vlade pred akcijo Italije. Naši politični krogi so mnenja, da bi vsak korak italijanskih čet v Albanijo imel za posledico pohod in Skader. Mnenje naših političnih krogov je Italiji dobro znano. Odkar pa je vzel albansko upravo v roke energični Elija Vrioni, obstoja upanje, da bo upor kmalu zadušen in izpostavljen zopet mir.

TIRANA, 3. junija. Albanski vladni krogi upajo, da bo upor kmalu zadušen. Po vseh znamenjih soditi, se Italija bavi z mislijo oborožene intervencije v prid upornikom, vendar pa vlada upa, da do tega ne bo prišlo, ker bo prej izpostavljen mir in red.

RIM, 3. junija. Vesti o intervenciji Italije v Albaniji se tukaj kategorično zanikajo. Italija se hoče zavarovati samo proti temu, da bi Jugoslavija zasedla Skader, Grčija pa Valono.

Herriotov vladni program.

PARIS, 2. junija. (Havas.) Herriot je poslal poslancu Leonu Blumu pismo, v katerem mu sporoča akcijski program, ki ga bo predložil eksekutivnemu komiteju socialistično-radikalne stranke v odobritev. Herriot je izjavil, da je mnenja, da bi se splošna amnestija in obnova odpuščenih železničarjev dala takoj izvesti. Herriot je navedel še druge točke programa njegove stranke, med njimi opustitev poslaništva v Vatikanu in na-

domestitev vojne službe z organizacijo oboroženih nacionalistov. Dohodninski davek bo zgrajen na demokratični podlagi. Bremena, povzročena po konzumnih davkih ter blagovnoizmenjalnih davkih bodo s preureditvijo direktnih davkov olajšana. Zakon, ki se tiče osemurnega delavnika in pravice združnih jamstev, se bo spoštoval. Stranka bo izvedla socialno zavarovanje, lojalno bo sodelovala z delavskimi organizacijami in bo pripo-

Vlada je podala ostavko. Sestava nove vlade je poverjena Elijanu Brioni, ki uživa simpatije vseh strank. V Beogradu se resno bavijo z dogodki v Albaniji in smatrajo, da je mir na Balkanu ogrožen. Zato bo naša vlada zaščitila naše meje in bo v sporazumu z Italijo podvzela vse korake, da se ohrani mir na Balkanu.

* Makedonsko udruženje »Ilinden« je imelo od nedelje do danes v Plovdivu letni kongres. Prisostvovala sta 102 delegata. Z 52 proti 50 glasovom je bil odbit predlog, naj bi organizacija opustila legalno borbo in se priključila Todoru Aleksandrovu. Sklenil se je najostrejši boj proti sedanji bolgarski vladi, ker preganja makedonsko propagando.

—□—

znala združno-gospodarske pravice uradnikov. Glede zunanje politike je sklenila stranka, da bo uresničila mir s sporazumom med narodi. Mir bo šele tedaj učinkovit, če bo Francija utrdila in razširila vlogo zveze narodov mednarodnega razsodišča v Haagu. V pismu pravi: »Mi hočemo zopet upostaviti normalne stike z Rusijo. Mi sprejmemo poročilo strokovnjakov brez kakih postranskih misli. Spričo sedanjega položaja v Nemčiji in potrebe, da se očuvajo vsi narodi in ne samo Francija pred ofenzivnimi željami vsenemških nacionalistov, se nam zdi nemogoče, da bi izpraznili Poruhrje, dokler niso vpostavljena jamstva, ki so jih predvideli strokovnjaki. Kontrolo razorožitve bo morala vršiti akcija zveze narodov. Problemi varnosti se bodo reševali v garancijski pogodbi pod avtoriteto zveze narodov.

PARIS, 3. junija. Kongres unificiranih socialistov je sprejel soglasno resolucijo, v kateri pod sedanjimi razmerami odklanja vsako udeležbo pri sestavi vlade. Kongres se je bavil nadalje s vprašanjem podpiranja vlade, ki bi se držala Herriotovega programa in je sklenil, da podpira njegov kabinet.

—□—

IZJAVE ZUNANJEGA MINISTRA DR. NINČIČA.

BEograd, 3. junija. (Izv.) Minister zunanjih zadev dr. Ninčič se je danes vrnil v Beograd. Novinarjem je izjavil, da je posebno zadovoljen, da naše časopisje ni nasedlo alarmantnim vestem o revoluciji v Rumuniji. To bi bilo brez dvoma vzbudilo sum, da so se te vesti namenoma širile iz naše države. Glede konference Male antante ni storjen še noben definitiven sklep. Tudi glede obiska naše kraljevske dvojice v Parizu še ni nobenih sklepov, ker bo mogoče še le po sestavi nove francoske vlade o tem uvesti potrebne dogovore. Končno je izrazil tudi upanje, da se Italija ne bo vmešavala v notranje zadeve Albanije.

VELIKO NEURJE V BUDIMPEŠTI.

BUDIMPEŠTA, 3. junija. Včeraj popoldne je vladalo nad mestom veliko neurje, ki je povzročilo mnogo škode. Orkanu podobnemu viharju, ki je potrgal električne napeljave in telefonske žice, je sledila ploha, ki je spremenila ceste in ulice v pravcate hudournike. Voda je vdrla v kleti več tisoč hiš in napravila večmilijonsko škodo. Gledališke in kinopredstave so bile radi pomanjkanja električnega toka odpovedane. Tudi v mestu je do polnoči vladala tema.

POGAJANJA Z MADŽARSKO.

BEograd, 3. junija. Odsek za potne liste je danes prišel do principijelnega sporazuma. Določiti je treba samo še višino pristojbine, ki se zdi Madžarom previsoka ter zahtevajo znižanje. Predsednik naše delegacije, bivši minister dr. Perić je danes odpotoval v Šabac. Po njegovem povratku se bo konferenca zopet nadaljevala. V razpravo pride konvencija o izročitvi zločincev.

Zdravstveno stanje dr. Seipela.

DUNAJ, 3. junija. O zdravstvenem stanju zveznega kancelarja Seipela je bil ob 7. uri 30 minut izdan sledeči buletin: Rana se celi, krvavenje je ustavljeno. Temperatura 37, puls 100, respiracija 28, apetit je dovoljen. Pacient je po dobru prestanti noči svež.

BORZA.

CURIH, 3. junija. (Izv.) Predborza. Pariz 28.80, Beograd 6.90, London 24.57, Praga 16.625, Milan 24.72, Newyork 568.75, Dunaj 0.007980, Sofija 4.05.

ZAGREB, 3. junija. Pariz 415—420, Švica 1452.70—1462.70, London 356.50—359.50, Dunaj 0.1171—0.1171, Praga 241.30—244.30, Milan 355.30—360.30, Newyork 82.15—82.15.

Nauk iz Trbovelj.

Maribor, 3. junija.

Slovenska in cela nacionalna javnost v naši državi žaluje ob mrtvaškem odru treh idealnih mladincev, ki so postali žrtve zločinske roke razdiralnih, protidržavnih komunističnih razbojnikov. Treh mladincev, ki so ljubili svoj narod bolj kakor svoje življenje, ki so hoteli ves narod vzgojiti v duhu velike ljubezni do domovine, do enotne in močne jugoslovenske kraljevine, ki so ga hoteli vzgojiti v obrambi svoje narodne časti, da bi postal vreden svoje svobode, ki so hoteli razpršiti črne oblake reakcije, bodisi da se skriva pod plaščem klerikalizma, komunizma ali kakoršnimkoli.

Da je prišlo do trboveljskih krvavih dogodkov, vzrok za to je iskati predvsem v podivjanosti, v kateri komunistični čemagogi vzgajajo neuke mase. Njih najugodnejši teren so veliki delavski centri, kjer je neprestano valovanje delavskih mas. Drugi vzrok trboveljskih dogodkov je iskati v tem, da državne oblasti niso imele zadostnega čuta velike odgovornosti in njihove varnostne priprave niso bile zadostne. Obiasti so vedele za grožnje komunistov. Vedele so, zakaj so komunisti baš za nedeljo sklicali svoj shod, na katerem so tik pred prihodom Orjunašev neodgovorni elementi nahujskali množice in jih oborožene z bombami in karabinkami poslali nad Orjunaše.

Dvojni nauk so nam dale Trbovlje: prvič, da je nujna potreba, da se strnejo vsi nacionalno orijentirani krogi v naši državi v enotno fronto v obrambo države in naroda in drugič, da tudi država ne sme ostati v tem boju nevtralna, ampak da mora pomagati zatreti ljuljiko boljševizma in njegovih klerikalnih ter drugih zaveznikov. Naj bi seme tega nauka padlo na rodovitna tla.

Politične vesti.

* Po dnevnicah se jim cede sline. Kakor smo že poročali, so iz krogov opozicije prišli glasovi, da se morajo poslance dnevnice izplačati tudi za čas, ko je zasedanje skupščine zaključeno. To bi zneslo do 20. okt. krog 15 milijonov dinarjev. O vprašanju ima odločiti zakonodajni odbor, ki se sestane 12. tm. Opoziciji se silno cede sline po dnevnicah, vendar pa si ne upajo tega naravnost zahtevati, ker se boje ljudske nevolje. Zato sedaj v zakonodajnem odboru skušajo doseči tak sklep, katerega se enostavno — ne bodo protivili. Oj ti rodoljubil! Vse za blagor domovine!

* O nelojalnosti radičevcev se je bridko razpisala zagrebška klerikalna »Narodna politika«. Slika velike usluge, ki jih je opozicija izkazala radičevcem, ko jim je po zlomu abstinencne politike omogočila časten dohod v Beograd. No, kako plačujejo radičevci te usluge? O tem tarna »N. p.«: Vse radičevske poteze in izjave imajo samo to svrhu, da Radičeva stranka zapusti svoje dozrajne zavoznike in razširi svoje posest na njihovo škodo. Radičevci niso zadovoljni z zavezništvom Bunjevcev, ampak hočejo umičiti njihov ugled pred narodom. Raztepišči hočejo tudi organizacijo bosansko-hercegovskih muslimanov, ker žive v domovini, da bodo muslimanski volilci šli za njimi! Rujejo proti Slov. ljudski stranki in se družijo z Madžarom v

Prekmurju in s Prepeluhom v Ljubljani. Hočejo pridobiti za sebe tudi one Srbe, ki so danes za Davidovića. Taka politika — pravi »N. p.« — ni samo nelojalna, ampak tudi blazna. Res je, ljubi gospodje klerikaleci. Toda mi smo to že pred letom dni napovedovali, ko ste se začeli družiti z Radičem, in že takrat smo vam poklicali v spomin stari ljudski preročilo: Kdor se med svinje meša, ga svinje požro.

* Mir na Balkanu ogrožen. Položaj v Albaniji se vedno bolj zaostrojuje, ustaši dobivajo vedno več pristavev, deli vojske so se že pridružili ustašem. Vlada je mobilizirala 13 letnikov, da se upre upornikom. Vedno nove vesti pa prihajajo o pohodu ustašev proti glavnemu mestu.

Po trboveljskih dogodkih.

UGOTOVITEV SODNE KOMISIJE.

Včeraj popoldne je sodna komisija iz Laškega, ki je poslovala po usodnih dogodkih v Trbovlju, zaključila svoj posel. Preiskava je neoporečno dokazala, da so komunisti že dalje časa skrbno pripravljali napad. Ugotovljeno je, da je bil shod, ki so ga imeli komunisti v nedeljo v Trbovljah, že bil sklican le s tem namenom, da se z njimi zbere kar največ ljudi za atako. Na nedeljskem shodu komunistov je govoril tudi tehnik Kline iz Ljubljane, ki je med govorom ob gotovem času pogledal na uro, potem pa takoj nehaj govoriti in zaključil shod. To se je zgodilo z namenom, da je množica rudarjev razjarjena in nahujšana, kompaktno vdrila proti sprevedu Orjuna, kjer je takoj nato prišlo do spopada.

Sodniško je nadalje ugotovljeno, da so ročno granato, ki je padla ter pustila drobce v ranah zadetih ljudi, vrgli komunisti. Sodniška komisija je končno ugotovila, da ni dala Orjuna nobenega povoda za incident. Ne samo to, ugotovljeno je, da je Orjuna celo z velikim samozatajevanjem prenašala provokacije komunistov, ki so bili ob cesti, kjer se je spreved premikal, po načrtu razmeščeni ter pripravljeni za napad. Danes je bilo v Trbovljah aretiranih večje število oseb, ki so bile prepeljane v sodne zapore.

POLOŽAJ V TRBOVLJAH.

V nedeljo ponoči in tudi včeraj je bilo v Trbovljah splošno mirno. Med komunisti, ki uvidevajo, da so prelivali po nepotrebnem delavsko kri, vlada velika razburjenost. V vasi je ostal poleg pojačenega orožništva še oddelek vojaštva. Včeraj popoldne so se začeli komunisti ponovno zbirati in so jih morali orožniki razkropiti. Aretiranih je bilo do včeraj zvečer 18 komunistov, o katerih je preiskava dognala, da so streljali in je proti njim mnogo drugega obtežilnega materiala.

ZRTVE.

Razen ubitih Orjunašev so bili še sledeči nacionalisti težko ranjeni: Alojz Lebar, praporščak Orjuna, ranjen od granate, Albin Arniš, delavec iz Rakeka, ranjen od granate, Franc Lešnjak, posestnik iz Rakeka, ranjen na obrazu; Josip Kulčec, lesni manipulanti iz Rakeka, zadet v desno roko, Vlado Porekar, učitelj iz Šoštanj, zadet v prsa. Lahko ranjenih je nadalje še 10 Orjunašev, ki so v domači oskrbi.

Izmed komunistov so v boju bili smrtno zadeti sledeči rudarji: Albin Fritz, 27 let, Jakob Osepč, 60 let, Ivan Rozin, 70 let, Franc Fakin, 20 let. Trupla se bila prepeljana v mrtvašnico v Trbovljah, kjer se je vršila včeraj obdukcija. Težko ranjenih je bilo, v kolikor se je dalo doslej dognati, 5 rudarjev in 1 ženska.

OB MRTVAŠKEM ODRU.

Trupla mrtvih borec za razmah nacionalističnega pokreta so bila, kakor

smo poročali, prenešana v mrtvašnico na ljubljanskem pokopališču, kjer se je včeraj izvršila obdukcija. Ugotovljeno je, da so vsi trije zadeti od krogelj in so bile poškodbe absolutno smrtno. Ves dan so romale goste množice ljudstva na pokopališče, da vidijo mučenike svojega prepričanja. Predno se je vršila obdukcija, so bila trupla že prekinjena posuta s ovetjem. Takoj po končani obdukciji so prepeljali žrtve iz mrtvašnice v avlo ljubljanskega Narodnega doma, kjer so jih položili na mrtvaški oder. V sredini leži France Šlajpah, na desni strani Žarko Boltavzar, levo pa Stanko Žnidaršič. Vse tri krijejo orjunaški prapori in gomile cvetja. Ob krstah stojita kot častna straža dva uniformirana Orjunaša s karabinkama v roki. Ljubljansko občinstvo se je trumoma hodilo poklanjat prvim žrtvam nacionalističnega pokreta v Sloveniji. V času od 18. do 21. ure, ko so avlo zaprli, je defiliralo mimo krst ljudstvo z dežele, da se pokloni mrtvim borecem-junakom. Ljubljana žaluje. Raz mnogih hiš plapolajo črne zastave. Vse žaluje in govori samo o trboveljskih dogodkih. Po mestu so nabiti mrtvaški listi, ki jih je izdal občinski odbor Orjuna. Pogreb nacionalnih mučenikov bo očitno manifestacija, kakršne slovenski narod po 20. septembru še ni videl.

UTIS V DRUGIH MESTIH.

V Zagrebu

je takoj, čim se je doznalo za dogodek v Trbovljah, prišlo do spontanih demonstracij proti komunistom. Na več krajih je prišlo do manjših incidentov. Orjunaši so v povorki korakali skozi mesto in klicali kralju, domovini in nacionalni ideji.

V Beogradu

je izzvala vest o krvavih dogodkih v Trbovljah veliko ogorčenje. Nacionalisti so priredili veliko demonstracijo in zahtevali od vlade najenergičnejše ukrepe proti komunistom. Z zadevo se je bavil tudi včerajšnji ministrski svet, ki je odredil, da nemudoma odpotuje na lice mesta inspektor ministristva notranjih zadev Kosta Jovanović. Danes bo prišel v Slovenijo tudi državni tajnik za notranje stvari Venčeslav Wilder, da na licu mesta prouči položaj in izda potrebne ukrepe.

DR. LEMEŽ POBEGNIL.

Vodja slovenskih komunistov, ki se skrivajo pod raznimi nevtralnimi firmami, dr. Lemež, ki je glavni inicijator in krivec krvoprelitja v Trbovljah, je izginil iz Ljubljane. Dognano je, da se je v času, ko je tekla v Trbovljah delavska kri, zabavljaj v najrazkošnejšem hotelu na Bledu. Ko je izvedel za poraz komunistov, je izginil neznan kam. V Ljubljano se doslej še ni vrnil.

Veliko neurje v mariborski okolici.

Toča napravila ogromno škodo na polju.

Maribor, 3. junija.

Včerajšnji dan je bil menda poseben praznik vremenskih bogov. Ves dan so se kopičili na nebu črni, nič dobrega obetajoči oblaki, ki so svoje breme od časa do časa odlagali. Že kmalu popoldan se je vtila v mestu prava ploha. Izgledalo je, da bo to samo navadna poletna nevihta in marsikdo se je zanašal, da bo do večera že zopet posijalo solnce. Toda proti večeru je postalo ozračje težko, blisk za bliskom je ožareval goste, temne oblake, vmes pa jedonelo zamolklo grmenje. Krog 20. ure je prišlo do izbruha nevihte, ki se je naglo približevala preko Pohorja in dravske doline. Dež je lil kakor iz škafa in izgledalo je, kot da se je prelomil oblak.

Med tem, ko so se mestne ulice spreminile v pravcate potoke, je v okolici padala toča, ki je napravila ogromno škodo. Dravska dolina, ki je bolj skrita med gorovjem, je manj prizadeta. Pač pa je hudo udarjeno Ptujsko polje in kraji na južni strani Pohorja, kjer je nad pet minut padala izredno debela to-

ča, ki je po nekod dosegla velikost orehov. Očividci pripovedujejo, da je ležala po polju za tri prste debelo. Žitne seve so vržene k tlom, fižol, krompir in koruza je zabita v zemljo, po vinogradih in sadonosnikih pa je polovico perja okleščenega in sadežni nastavki odbiti. Upi na bogato žetev, ki se je kazala tako zadovoljivo, so uničeni. Malo upanje je, da se bo setev mogla popraviti. Škoda je neprecenljiva.

Iz Slovenskih goric in Halož še nimamo poročila.

Navodila za odpis davkov.

Vsakdo, ki je vsled neurja (toče, plave itd.) utrpel znatnejšo škodo, ima pravico, da zaprosi za odpis davkov. V ta namen je potrebno, da prizadeti sami, ali pa občinski uradi tekom 8 dni potem, ko je toča ali neurje ugonobila pridelke, javi to s posebno vlogo davčnemu okrajnemu oblastvu. V prijavi je treba navesti: 1. dan, kedaj je toča pobila; 2. ime posestnika; 3. prizadete parcele (števil-

ke parcel); 4. splošne podatke o obsegu neurja in povzročene škode. Če se zamudi 8dnevni rok, se prijava ne upošteva. Po žetvi ali najpozneje do 31. decembra mora vsak posestnik po občini zopet javiti, koliko znaša škoda na posameznih pridelkih in mora v ta namen izpolniti posebne pole, ki jih pošlje občinam davčna oblast.

Kdor bo tako postopal, mu bo potem cenilna komisija za drugo leto odpisala davek. Glavno pa je, da nemudoma pošlje prijavo in po žetvi javi, koliko je znašala škoda na posameznih pridelkih.

Dnevna kronika.

— **Preiskava dogodkov v Trbovljah.** Preiskava krvavih dogodkov v Trbovljah je poverjena državnemu podtajniku v ministristvu notranjih del g. Večeslavu Wilderju, ki pride v Ljubljano in Trbovlje, da na licu mesta izvede preiskavo.

— **Značilno! Slavnost odkritja Malgajeva spomenika v Guštanju** je bila splošno narodna in so se je udeležili tudi Orli. Ne samo to! Protij dogovoru je advokat dr. Leskovar celo spregovoril v imenu SLS. Vkljub temu pa »Straža« niti v petkovi niti v včerajšnji številki še ni uredila o slavnosti. Brez komentarja!

— **Upokojitev učiteljev v Sloveniji.** Ministristvo prosvete je upokojilo večje število učiteljev, ki so ali že prekoračili 65 let starosti, ali pa 60 let dovršili službeno dobo. Upokojeni so: Fran Gabršček, višji šolski nadzorik; Luka Jelenc, ravnatelj meščanske šole; Jakob Dimnik, ravnatelj osnovne šole; nadajje nadučitelj: Fran Setine v Prevorju, Iv. Kern v Trbovljah, Josip Lasbacher v Rušah, Karel Pestevšek v Slivnici, Anton Porekar na Humu, Ivan Kit pri Sv. Križu, Simon Šalamon v Smartnem, Vinko Štoklas pri Sv. Andražu, Fr. Ravtar v Planini, Josip Sabati v Zg. Polskavi, Ivan Krajinik v Brezncu, Martin Longor v Ljubnem, Martin Rapič pri Sv. Joštu, Blaž Jurko v Rozboru, Josip Fištravec na mariborskem ženskem učiteljskem.

— **Kongres meščanskošolskega učiteljskega iz čele države se vrši 20. in 21. tm v Novem Sadu.** Od 22. do 29. jun. pa bo v Beogradu razstava vseh izdelkov meščanskih šol iz cele kraljevine.

— **Jugoslovanski Matci je daroval g. Fr. Čuček 50 D.** mesto venca na krsto umrle hčerke g. naduprav. Zormanu v Ptuj.

— **Izvoz vina v Češkoslovaško zasiluran.** Včeraj so praški delegati pristali na uvoz naših vin v množini 110.000 hl ter da se prične z odpremo dne 11. julija. Naknadno javljajo iz Beograda, da je carina na 100 litrov vina, ki se uvozijo iz naše države v Češkoslovaško, določena na 2 in pol češkoslovaške krone.

— **V krasnem kraju na deželi v mariborski oblasti je razpisano nadučiteljsko mesto.** Mlad učitelj bi imel tam lepo polje za delo na kulturnem polju (pevski zbor itd.). Kdor izmed gg. učiteljev bi se zanimal, naj se obrne na naše uredništvo pod »Napredek«.

— **Velesajmske zaklopne znamke za pisma.** Da pridobimo letos čim več kupcev za ljubljanski velesajm, se razvija obsežna reklama in propaganda. Del te so tudi lično izdelane zaklopne znamke za pisma v 9 jezikih. Velesajmski urad jih pošlje na zahtevo vsakemu podjetju radevolje brezplačno. Poslužujte se jih, industrialci, trgovci in obrtniki.

— **Po eksploziji v Bukarešti.** Dobro informirani angleški krogi smatrajo, da je eksplozija municijskega skladišča pri Bukarešti delo ruskih boljševikov. Za angleško pojmovanje položaja na Balkanu je značilno dejstvo, da so nekateri angleški listi že odposlali svoje vojne poročevalce na Balkan.

— **Tretja mednarodna letalska razstava v Pragi** je bila v soboto slovesno otvorjena. Jugoslovenska letalska misija je bila navdušeno sprejeta.

— **Celibat za državne uradnike v Češkoslovaški.** »Bohemia« doznava, da namerava češkoslovaška vlada z zakonom uvesti celibat za vse ženske, ki so v državni službi. Poročene državne uradnice bodo odpuščene, odnosno poslana na trajen dopust. Ta odredba je v zvezi z redukcijo uradnikov, ki jo želi vlada izvesti sporazumno z uradniškimi organizacijam.

Orjuna.

Skerličeva proslava. Mesto proslave se vrši v sredo dne 4. junija radi žalovanja za padlimi brati le predavanje o Jovanu Skerliču, nakar se vrši žalno manifestacijsko zborovanje za trboveljskimi žrtvami. Nacionalisti, udeležite se polnoštevilno! Zdravo!

JDS.

Načelstvo mariborske oblastne organizacije JDS se udeleži pogreba žrtv v Ljubljani po večjem številu članov s predsednikom dr. Lipoldom na čelu.

Seja eksekutive JDS v Celju, napovedana za torek 3. tm., je radi pogreba žrtv v Ljubljani odpovedana in bo sklicana pismenim potom.

Dopisi.

Iz okolice Maribora. (Napad na orožniško čast.) Skoro neverjetno — pa resnično: Pred par dnevi se je mudil eden izmed »rjovečih tigrov« v obmejnem St. Ilju. Mož je bil sigurno mnenja, da ga tekoči dnevi prelevijo v ministra, zato je pač mislil, da si sme vse dovoliti. Pozval je po »ministrskem selu« g. komandirja orožniške postaje na kolodvor, kjer je čakala množica ljudi na prihajajoči vlak. Pa ga nahruli gospod »minister« — ne vlak, ampak gospoda komandirja, nahruli ga prijazno s tisto dobrodejno fino, ki odlikuje tako visoke dostojanstvenike: »Kako se vi predrznete moje ljudi preganjati!« G. komander lovi sapa, da ne omahne od presenečenja; pa predno se okrepi z globokim dihom, že prileti druga — »bomba« — gospod »minister« zarjove: »In vi se potegujete za tega f.... (ne zapišom besede, ker se je vsak dostojni človek sramuje). Rjoveči tiger — pardon — »minister« — je zamigal naprej: »Vedite, v kratkem pride naša stranka v vlado in... Vedite tudi, da bom jaz dalje poslanec (minister tudi?) kakor pa boste vi komander orožniške postaje v St. Ilju!« Gospod »minister in spe« so se še zrepnili, zakaj čita g. komander še druge časnike, kakor »Slov, Gospod« in »Stražec«. Nekdo pa je osupljen ob strani pripomnil: In taki ljudje so naši poslanci in voditelji ljudstva in vlečejo skoro za goli nič mesečno nad trideset tisoč kron iz žepov davkoplačevalcev! Ali se je potemtakem čuditi, ako se pojavljajo že tudi med našim ljudstvom razbojniški tipi. Oglejmo si ozadje tega dogodka: Nekemu posestniku v St. Ilju, kateri se ne strinja z ogabnim blatenjem »Slov, Gospod« in »Stražec« ter si upa po svoje misliti, so ponoči brenčnj odtrgali, odnesli in skrili žičnato ograjo. Oškodovanec se je pritožil na orožništvo — ker je pravilnega mnenja, da je orožništvo dolžno vsakega državljana ščititi brez vsakega ozira na politično pripadnost (očividno je g. poslanec od meje menja, da naj ščiti orožništvo le farovške podrepanke). No in g. komander je kot veterin in nepristranski varnostni organ zadevo preiskal in izrvice izsledil. Kateri gospod orožnik in naj si bo najhujši farovski petolizec, ne bo tukaj storil svoje službene dolžnosti in sledil čutu pravice? In tisti, ki naj bodo branitelji ljudske pravice in poštenja, pa napačajo in preganjajo jih ravno zato, ker zatirajo krivico in lopovstvo! Kam plovemo! Ljudje božji, premislite, kaj počenjate! Končno je tudi poslanec človek in naj ima vendar glavo na pravem mestu, ako že drugo ne. Ali ne uvidite, da s tem vašim postopanjem uničujete pravo versko čustvo Pravič, da sto stranka, ki brani vero... Zdi se, da je vse vaše versko krkanje ob prsi ponajveč le sredstvo v dosego posvetne udobnosti, moči in leska. Ob sklepu naj še bo dovoljeno vprašanje: ali je gospodu poslancu znan tisti grenki, a resnični pregovor o denunciantu?... Pravičljubnega orožnika maščevalno denuncirati pri višji oblasti, ker je baje napravil svoj čas nekemu obrtniku napise in ga je ta zato odkodil ter mu tako malce pomagat zmagovati neznosno draginjo, da, da, to slastno dejanje si lahko privoščijo le oni, ki vleče dnevno iz državne blagajne nad tristo dinarjev za svoje izprehode. Amer...

Mariborske vesti.

Maribor, 3. junija 1924.

m **POZIVAMO** vsa narodna društva, pevška, telovadna in druga, da se udeležijo naše žalne proslave dne 4. tm. v velikim dvoranu Narodnega doma.

Mestna Oržuna Maribor.

—□—

m **Gospodarsko in politično društvo za I. in IV. okraj** ima odborovo sejo v torek 3. junija ob 20. uri v tajništvu. Polnoštevilna udeležba nujno potrebna m Slava 32. artilerijskega polka. Naproseni ponovno opozarjamo, da bo v četrtek dne 5. junija slavil naš 32. artilerijski polk svojo slavo. Kakor znano, si je ta polk izbral za dan svoje slave začetek koroške ofenzive I. 1919. Slavnost se prične ob 10. uri dopoldne in so k nji vabljene vsi prijateljski naše vojske.

m **Klub jugoslov. rez. častnikov** v Mariboru naznanja, da ga vabi 32. artil. polk na slavo, ki se vrši v četrtek 5. junija tl. v kasarni vojvode Mišića. Odbor pozivlja svoje člane, da se v čim večjem številu udeležijo popoldanske zabave.

m **Predavanje grofa Dejanovića** danes zvečer. Ker je včeraj bila okoli 20. ure nevihta in je tudi električne luči zmanjkalo, se napovedano predavanje svetovnega poetike Dejanovića ni moglo vršiti. Interesenti se tedaj opozarjajo, da bo grof Dejanović predaval danes, v torek ob 20. (8.) uri zvečer v mali kazinski dvoranu.

m **Železničarski shod.** Zveza jugoslov. železničarjev sklicuje za 6. junija v Narodnem domu javen društveni shod. — Odbor.

m **Dar dijaški kuhinji** v Mariboru. Cenilna komisija za dohodnino Maribor mesto in okolico je podarila na inicijativo g. svetnika Sedlarja dijaški kuhinji v Mariboru 316 Din. Priznana hvala!

m **Tedenski izkaz o nalezljivih boleznih v mestnem okolju** mariborskem od 25. do 31. maja: škrlatinka: ostali 3, novih 0, ozdrav. 2, umrlj 1; trebušni tifus: ostali 1; gripa: ostali 2, ozdravljeni 1, ostane 1, difterija: nov 1; trahoma: ostali 1; erisipel: ostali 1, ozdravljeni 1.

m **Glede ukinitve** dobave električnega toka v večernih urah dne 2. junija nam poroča Mestno elektriško podjetje, da se je pokazala med nevihto napaka na omrežju visoke napetosti in je radi tega avtomat v Fali odklopil celotno omrežje. Akoravno se je takoj začelo s preiskovanjem posameznih delov omrežja, je bilo vendar šele ob 11. uri zvečer mogoče dognati napako na falknem prostovodu in sicer v stranski odcepitvi prostovoda, ki pelje v Pekre-Limbuš. Ko se je ta stranski vod odklopil, je bilo omogočeno nemoteno nadaljno obratovanje.

m **Smrtna nesreča v Götzovi pivovarni.** Včeraj je popravil polir Ivan Krajnc v Götzovi pivovarni nek zid. Ne nadoma se je zrušilo ogrodje in Krajnc je padel iz precejšnje višine na tla. Zadržal je težke poškodbe na glavi ter je čez nekaj minut izdihnil. Krivda nesreče leži v tem, da je bilo ogrodje slabo postavljeno in da je bil ponesrečenec malo vinjen. Na lice mesta je prišel takoj policijski zdravnik, ki je ugotovil smrt. Danes ob 2. uri se bo podala na kraj nesreče sodna komisija, ki bo uvedla natančno preiskavo.

m **Tujci v Mariboru.** V noči od 2. na 3. tm. je prenočevalo v mariborskih hotelih in gostilnah skupno 46 tujcev in sicer: Meran 17, Privathotel 5, Zamorc 10, Črni orel 5, Zlati konj 3, Spatzek 5, Zokaly 1.

m **Jazz Band** — originalna ameriška godba in petje; izvaja družba zamorcev »Wellmont« od 1. junija v klub baru. Poleg tega plesne zvezde Clare Burghard, Ice Toje in Mari Clar. 771

Film.

Mestni kino, »Boreče se sile«. senzacionalna drama v 5 činih, se predvaja v torek, sredo in četrtek.

Grajski kino. Samo danes in jutri je še priljubljen dana, si ogledati krasno kriminalno dramo: »Oko mrtveca«. — V četrtek 5. t. m. se igra prekrasna drama v dveh delih: »Človek z železno krinko«, po romanu Aleksandra Dumasa. Podrobnosti v prihodnji številki našega lista.

Narodno gledališče.

REPERTOIRE:

Torek, 3. junija »Kamela skozi uho šivanke«. Ab. A.

Sreda, 4. junija »Čardaška kneginja«. Ab. B.

Četrtek, 5. junija »Magda«. Ab. E.

Petek, 6. junija »Kamela skozi uho šivanke«. Ab. B.

Sobota, 7. junija »Čardaška kneginja«. Ab. A.

—□—

Na novo stilizirana inscenacija Remčeve drame »Magda«. Ravnatelj drame g. V. Bratina si je omislil v svrhu hitrejšega in emotivnejšega poteka drame »Magda«, inscenirati to dramo še bolj stilizirano, vsled česar bo drama pridobila na efektu in bo tudi konec najmanj pol ure prej kot običajno.

C-ABONENTOM. Z Langerjevo komedijo »Kamela skozi uho šivanke« je dobil C-abonma 15 dramskih predstav in je torej dramski repertoar za ab. C v sezoni 1923-24 zaključen. Remčeva drama »Magda« za C ab. torej ne pride več v poštev. Radi tega da gled. uprava C-abonentom te ugodnosti, da se lahko pri predstavi »Magda« v četrtek, dne 5. tm. poslužijo kuponov.

Abonentom. Zadnji obrok za vplačevanje abonmana je že davno potekel. Zato prosi gled. uprava, da vsi, ki še niso poravnali tozadavnega vplačila, to nemudoma store, posebno še, ker se nahaja naše gledališče v zelo opasni finančni krizi in mora koncem sezone poravnati še mnogo nučnih računov.

Kultura in umetnost

x **Prevod iz »Tabora« v ruščino.** V beograjskem risnem dnevniku »Novoe Vremja« je izšel prevod črtice našega odličnega sotrudnika g. Josipa Kostanjevca, ki je bila objavljena v velikonočni številki »Tabora« pod naslovom »O Veliki noči«. Prevod je izšel povodom pravoslavne Velike noči in ga je oskrbel g. Vasilij Altov.

x **Kostanjevčev »Krivec«** preložen na ruski jezik. Kakor izvemo, prevaja gosp. Vasilij Altov na ruski jezik vojni roman znanega slovenskega pisatelja g. J. Kostanjevca »Krivec«, ki je izšel pred nekaj leti v pisateljevi samozaložbi. Prevod bo izšel v beograjskem listu »Novoe Vremja«. Veselimo se, da bodo zanimiv spis našega novelista spoznali tudi Rusi; želeli je le, da bi g. prevajalec vztrajno nadaljeval s prevajanjem iz slovenske literature.

x **Herman Wendel o dr. Pivkovihi spisih.** V petkovih »Prager Presse« objavlja znani publicist Hermann Wendel daljši članek o dr. Pivkovihi spisih, ki jih izdaja »Klub dobrovoljcev«. Wendel se o njih izraža zelo laskavo.

x **Mednarodni glasbeni festival v Pragi** se je začel dne 25. maja s slovesno vzpizoritvijo »Prodane neveste« v Narodnem divadlu. Naslednje dni se vrši vsak dan glasbena prireditve in sicer do 8. junija, ko bo brusko Narodno gledališče vzpizorilo Novakovo »Lucerno«. — Vmes so na programu skladbe raznih skladateljev (čeških, ruskih, francoskih, nemških itd.). Festival prirejajo »Société Internationale de musique contemporaine«. Drugi del letošnjega festivala bo tekem avgusta v Salzburgu. Društvo ima sedež v Londonu in mu predseduje angleški skladatelj Edward Dent. Med raznimi tuzemskimi gosti, ki so obiskali festival in ki jih zanima zlasti češka glasba, je znani francoski pisatelj Romain Rolland iz Pariza. Naše glasilneke zastopa skladatelj Milajević iz Beograda.

x **E. L. Bulwer: Poslednji dnevi Pompejev I.** del. Splošna knjižnica št. 24 v Ljubljani 1924. Natiskala in založila »Zvezna tiskarna in knjigarna«. Roman »Poslednji dnevi Pompejev« štejemo med najboljše Bulwerjeve dela. Dejanje se vrši v prvem stoletju po Kristusu. Bulwer nam mojstrsko pričara pred oči tedanje dobe in človek skoro pozabi, da bere samo roman, tako živje so vse te krasne in pester slike. Življenje in stremenje daljnih dob se vrača k nam in v vsej svoji resničnosti, pestrosti in zanimivosti vzhvalovi pred nami. Tu vidimo vse tedanje razkošje, bogato brezbriznost slojev, podkupljivost raznih funkcionarjev, zvito sleparstvo svečenstva, veselo vedrost mladega sveta in vmes bore in trpljenje dveh mladih bitij ki

ju usoda proganja in biča, dokler ju slednjič ne združi. Zlasti lepa pa je postava slepe deklice, sužnje Nidije, ki spremlja razvoj dejanja od začetka do konca kot nekako nadzemske, vzvišeno bitje. Sedaj je izšel tega krasnega romana samo prvi del, drugi pa sledi v najkrajšem času. — Opremljen bo z obširnimi pojasnili, da bo branje omogočeno tudi najprostejšemu bralcu. — Knjiga se naroči v »Zvezni tiskarni in knjigarni« in po vseh drugih večjih knjigarnah.

Sokolstvo.

o **Seja vaditeljskega zbera mariborskega Sokola** se vrši v četrtek ob 20. uri v društveni sobi v Narodnem domu.

o **Poklonitev prapora kumici.** Dodatno včerajšnjemu poročilu o telovadnem nastupu in Ljudskem vrtu pristavljamo, da se je po končanem nastupu celokupno članstvo z naraščajem vred zbralo na telovadišču, kjer jih je starosta br. dr. Toplak v zbranih besedah še enkrat bodril k nadaljnemu delu in v svojem nagovoru opisal pomen današnjega dneva. Nato se je članstvo z zastavo poklonilo kumici. Kumica je nato pripela v znak hvaležnosti spominski trak z napisom: 1914—1924. V imenu starejšega članstva iz leta 1914 pa je pripel podoben trak br. dr. Kovačič. Pristavljamo tudi, da je bila vsled dogodkov v Trbovljah veselica v Narodnem domu ob 21. uri prekinjena.

o **Dvajsetletnica sokolskega društva v Brežicah,** ki se vrši v nedeljo, dne 15. junija tl., obeta postati vredna vrstnica prireditve našega društva v časih, ko so smatrali naši narodni nasprotniki Brežice še za svojo postojanko, kjer ni bilo dovoljeno nastopati v sokolskem kroju. Pa ti časi so minuli in dvajsetletnica se bode slavila v sredini mesta na mestnem trgu, ki se je v to svrho posebej na novo uredil. Vspored prireditve prične s sprejemom gostov pri vlakih ob 9.03 in 10.26 dopoldne na kolodvoru, od tod povorka na slaynostni prostor v mestu. Obed. Popoldne ob 13.30 predskušnja članstva in naraščaja, ob 16. uri javna telovadba, potem ljudska slavnost. Vse, ki ste bili kdaj v preteklosti priče sokolskih nastopov v Brežicah in veste, kaj je tedaj Sokolstvo za Brežice pomenilo, vabimo, da bodete tudi ob dvajsetletnici dne 15. junija tl. med nami. Priprave za slavnost so že v teku, tako da bode za preskrbo in zabavo skrbjeno. Prijave za obed je nasloviti na Sokolsko društvo v Brežicah do 12. junija tl.

Sport.

o **Popravek.** Včerajšnje poročilo o kasaški dirki popravljamo v toliko, da omenjeni oficirji-dirkači niso kapetani, temveč podporečniki.

o **Olimpijada v Parizu.** V nedeljo je v nogometu Uruguay premagal Francijo (5:1), Švedska pa Egipt (5:0).

Objave.

§ **I. Citraški klub v Mariboru.** Vsled nastalih težkoč se vaje ne pričenejo v sredo 4. tm., ampak se odložiijo na nedoločen čas. Pričetek vaj se bode pravočasno objavil. Ob enem se naznanja, da se sprejme še nekaj dobrih citrašev ali citrašinj, ki se morajo podvreči majhni poskušnji Odbor.

§ **HALO! 15. junija 1924. Velika veselica in vaju požarne brambre** v Radvanju. Natančnejši program sledi!

Izpred sodišča.

Mater udaril.

Dne 28. marca sta se 31-letni posestnik Jožef Benkič v Vadarjih, okraj Murska Sobota, in njegova mati Franciška Benkič sporekla. Ker je sin svoji materi figo pod nos kazal, ga je ta začela suvati z nogo. Nato pa je sin udaril mater z roko po ustih in konečno jo še udaril s stolom po desni roki. Benkič le prizna, da je samo potisnil svojo mater stran, pri čemur jo je zadel v usta ter da je pač vrgel stol za njo, ni je pa zadel. Okrožno sodišče ga je obsodilo na 14 dni ječe.

Nepoboljšljiv.

25-letni delavec Ignac Balažič v Žišk, okraj Lendava, ki je že 3-krat radi

tativne predkaznovan, je osumljen, da je dne 13. marca ukradel iz zaklenjenega kovčega Martinu Sepu v Melincih vrečo, telečožo kožo, 2 krtači, 2 para rokavice, dozo za cigarete, denarnico, 2 obrisači, 3 majhne vreče, 7 žepnih robcev, 3 servijete, 2 lakta platna, 6 kg bele moke, 12 komadov jaje, 8 parov veznic za čevlje in 3 vinske kupice v skupni vrednosti 600 D. Okrožno sodišče ga je kljub tajeju obsodilo na 3 mesece težke ječe.

Primorske vesti.

Pevski zbor Zveze slov. učiteljstva priredi na binkoštno nedeljo 8. jun. koncert v Trstu.

Smrtna kosa. V Pevmi je umrl vrl narodnjak, 31-letni Rafael Mikluž, po 2 in pol letnem bolehanju. Vkljub svoji boleznj se je pri zadnjih volitvah z največjim naporom vleknil do volišča in oddal svoj glas.

Celjske vesti.

Ljubljanski tehniki v Celju. V soboto 31. maja so prispeli v Celje z intranjim vlakom slušatelji elektrotehničnega oddelka tehnične fakultete v Ljubljani pod vodstvom g. inž. Čopiča. Ogledali so si razna celjska industrijska podjetja, med njimi cinkarno in tvornico g. Westena.

Razstava na deški in dekliški meščanski šoli v Celju. V soboto 31. maja se je otvorila od g. ravnatelja Beno Serajnika v poslopiju meščanske šole razstava risb, plastičnih izdelkov in ženskih ročnih del. Razstave so se udeležili med mnogostevilnim občinstvom kot zastopnik politične oblasti g. vladni svetnik dr. Žužek, kot zastopnik mestnega magistrata g. mag. svetnik Šubic, mestnega šolskega g. prof. Mravljak in g. okr. šol. nadzornik Lud. Černež. Med mnogobrojnimi izdelki se najde mnogo takih, ki so izdelani naravnost umetniško in delajo veliko čast zavodu. Og. strokovni učitelji in gč. strokovne učiteljice imajo lahko s to razstavo za požrtvovalen trud svoje najlepše zadoščenje.

Nočno lekarniško službo v Celju ima ta teden lekarna »Pri Mariji Pomagaj« na Glavnem trgu.

Osma carinska konferenca v Celju se je vršila v petek 30. maja ob pičli udeležbi gospodarskih krogov. Razpravljalo se je o raznih važnih gospodarskih vprašanjih, tičeočih se carinske službe. Odslej bodo redne carinske konference samo mesečno enkrat.

Celjsko porotno zasedanje. Razum že objavljenih slučajev pridejo še pred celjsko poroto, ki se je pričela dne 2. tm., še sledeči slučajji: Prater Vincenc (posilstvo), Paik Ludvik, Šalamon Ludvik in Bohorč Franc (posilstvo in oskrumba), Primožič Ivan (tatvina), Cinglar Franc, Hladin Franc in Velikonja Alojz (uradna poneverba).

Občinske volitve v Celju-okolici. Dosllej je preklicalo svoja imena na kandidatni listi nemškutarske »nepolitične občinske stranke« že osemnajst odborniških kandidatov, oziroma namestnikov. Zadnji trije so Karl Jezernik, stavbenik v Zgornji Hudinji, Anton Petek, viničar na Miklavžkem hribu in Karl Sonnenwald, obratovodja apnenince na Pečovniku. Tako pada list za listom trohljivega nemškutarskega drevesa.

Pobuna v celjski jetnišnici. V nedeljo 1. tm. okrog 7. ure zvečer sta prišla jetniška paznika Rudolf Macarol in Ivan Ban ob določeni uri k celici št. 65 stare jetnišnice okrožnega sodišča, da jo pregledata in prevzmeta od jetniškov civilno obleko. V celici sta bila dva jetniška. Keršič in Ciril Koprivo, ki je imel prihi v sredo, 4. tm. radi ropov pred poroto, Macarol je odklenil celico in šel vanjo, da jo pregleda, Ban pa je ostal pred vrati. Koprivo je prinesel svojo ovljno obleko na hodnik pred vrata, v tem hipu pa je skočil proti pazniku Banu, ga udaril s topim orodjem po levem sencu in ga pobil na tla. Istočasno je naskočil drugi jetnišnik paznika Macarola, ki je v celici pregledoval obleko, in ga istotako pobil na tla. Zločinca sta nato odvzela paznikoma ključe in šla v pazniško sobo, kjer sta si vzela tri puške, Paznika Bana, ki je medtem že prišel nekoliko k zavesti in je vstal, sta vnovič podrla s puško na tla in nato pobegnila. Koprivo se je posrečilo policiji zajeti v Gledališki ulici. Keršič je po begniti s puško in ga sedaj zasledujejo. Orožniki so ga izsledili na Rajterjevem hribu, vendar ga doslej

Z dežele.

Se niso mogli ujeti, ker strelja iz karabink, ki jih je vzjel ob pobegu s seboj. Keršič je izvršil velike tatvine v gradu Novo Celje.

Poskusen samomor. Iz Celja nam poročajo, da se je v nedeljo dne 1. tm. v bližini Telnarja neki 19-letni mladenič vrigel pred vlak na tračnico, a so ga še pravočasno opazili ter ga odstranili. Isti poskus je napravil še enkrat. Ni še znano, ali je to storil v pijanosti ali v hipni zmedenosti.

L. K.—s: Beograd, Skoplje, Solun.

(Utisi s potovanja na gospodarsko konferenco v Skoplju.)
(Dalje.)

V menjalnici na postaji smo se premenjali nekaj našega denarja v grške drahme po 170 D za 100 drahmov. Ta denar pa sploh še veliko bolj revno izgleda, kakor naša valuta, umazan in razcefran je do skrajnosti. Posebnost je pri tem to, da so 100-, 50-, 20-, 10-in-alki večinoma čez polovico pretrgani ter imajo seveda tudi polovično vrednost. Drobiž je iz aluminija.

Odpehjali smo se z vlakom ob 9. uri. Grškemu vlakom je bila pripeta naša garnitura vagonov, katera nas je v Solunu čakala, ter se čez nekaj dni z nami vrnila do Zidanega mostu oz. Ljubljane.

Carinski pregled se je vršil v vlakom in to bolj formalno. Pasoše (potne liste) za Solun ozir. Grčijo nam je vidiral grški konzulat v Skoplju in sicer brezplačno, drugače stane, kakor pravijo, nekako 300 Dinarjev.

Kmalu od Dževdželija južno, se dolina zopet zožuje, ter se vozimo tik ob Vardarju in hribovih 600—800 m visokih. Vegetacija je že povsem južna, murve, akacije, figova drevesa, polna sadja, rastejo kar pomešana z robidovjem in drugimi grmičevjem.

Strelski jarki na desni Vardarja, žični mostovi, v kate in hribi vdolbene luknje kažejo ostro bojno črto.

Na prvi grški postaji Gumendža vidimo tisto žalostno preseljevanje narodov, ki je danes tako moderno, a zato tem bolj žalostno. Bolgari, kateri se smotajo izseliti iz Grške, so na potu v domovino ozir. tujino.

Ko zapustimo postajo, premostimo važnijo Vardar, kateri je tu že jako impozantna reka, ter se vozimo mimo par čez po enolični ravnini proti Solunu, kamor dospemo okrog 13. ure.

»Solun«.

Postaje, kakor smo si jo domišljati za tako veliko mesto (okrog 700 tisoč prebivalcev, med temi okrog 300 tisoč beguncev iz Turčije in Male Azije), v modernem stihu obokane ali s hodniki pod zemljo. — Toga nema ovdje. Za tako veliko mesto, kot je Solun, je postajno poslopje naravnost nezadostno, ni nihi toliko, kakor naše mariborsko, dasi je že to precej skromno. Opazi se, da se domačini malo, zelo malo vozijo z železnico. Nihče ni opaziti tiste potovalne murglice, kot pri nas in na severu še bolj.

Na kolodvoru so nas pričakovali člani odbora jugoslovanske trgovačke komore, ter nas spremili v hotele. Obedovali smo v velikem restavrantu nasproti postaji ob morju, v bližini »Bele Kule« (The Blanch).

Pa obedu smo bili povabljeni na ogled naše takozvane jugoslovanske cone v solunski luki. Ta del luke je pravzaprav nekako še najbolj pripraven, dasiravno še daleko ne odgovarja moderni luki. Kakor to nam pravijo, ima celo solunsko luko v lastni nekak francoska družba, katera jo

Mala Nedelja. Tombola Narodno kulturnega društva dne 18. maja je v splošnem zelo dobro uspela. Zahvaljujemo se tovarni Zlatorog mila za darovanih 20 kg terpentinovnega Zlatorog mila, kakor tudi vsem, ki so bodisi z darili ali nakupom srečk pomagali k lepemu uspehu. Vseh ni mogoče imenoma navesti. Društvo pripravlja otvoritev društvenega doma za dan 20. julija t. l. Prosimo vsa bratska

je dobila v najem pred 25 leti od turške vlade; pogodba se glasi na 50 let. Zato je družba zgradila potrebne naprave, kakor obrežne zidove, nasipe, valofome itd. Bajne ima ta družba v svoji upravi tudi takozvane orientalske železnice, tj. one, katere tečejo po nekdanjem turškem, sedaj grškem ozemlju.

Naša cona je nečaleč od kolodvora, ima še kolikor toliko ugodno lego, kar se tiče obrežja, h kateremu morejo pristati srednje velike ladje, za velike je pa morje pri obali preplitvo, ter so primorane, oddaljene od brega razkladati v druge manjše in iz teh šele v skladišča ozir. vagone in obratno. Luka ima zgrajeno obrežje in 1 pomol, kjer pristane lahko 4—5 ladij srednje velikosti, dalje ima 1 pomol lesen t. j. na pilotih za nakladanje železniških vagonov.

V luki je tudi nekaj zidanih skladišč, seveda bolj primitivna, o kakih dokihl za manjše poprave ladij, in dvigalnih kakor so n. pr. v tržaški ozir. reški luki, ni govora; parnik si mora sam pomagati, kakor ve in zna. V dobrem stanju so razni hlevi za eksport goveje živine, konjev, drobnice in prašičev, za vsako vrsto posebej. Bilo je v teh hlevih precej živine, ni pa bilo niti 1 desetina izrabljenih.

Na prvi pogled ne napravi ta naša luka najboljšega utisa, ker je vse več ali manj zanemarjeno, in se pozna, da ni še pravega gospodarja. Dala bi se pa z udom in večšo roko v doglednem času spraviti v red, to pa le, ako bi se dala v eksploatacijo privatnim, a to resnično večšim rokam. Ker so potrebne ogromne investicije, kar bo morala država tudi precej podpreti, naj bi bila tudi pod državnim nadzorstvom, seveda takim, kteremu bo beseda »okolja« popolnoma nepoznana.

V luki je bil tisti dan tudi neki turški parobrod, srednje velikosti, kateri je ukrcaval turške izseljence. Ko bo ta napolnjen, pride drugi, tretji itd. Grška vlada se drži tozadevno precej reda in načela »klin s klinom«. Turška goni Grke iz Male Azije, ona pa Turke in grške Makedonije. Toliko bede, nesnage in zaničernosti ne vidiš kmalu na malem prostoru, kakor smo je videli tisti dan v naši coni pri turških izseljencih. Tu se zbirajo, ker prihajajo iz raznih krajev po železnici, največ pa po morju, in čakajo, da se ukrcajo na pot v domovino. Ali kakor sem že rekel, morda iz domovine v tujino. — Kuhajo in spijo kar na prostem; sicer imajo tudi precej šotorov, a ti z daleka ne zadostujejo za tolike trume ljudi. Nič čudnega, če pri teh ljudeh nastopi kakka epidemična bolezen. Tu je punkelca vrh punkelca, Turčin polog Turčina več ali manj grde Turkinje pa največ z nezakritimi obrazi in turkiči sede s prekrižanimi nogami, eden bolj umazan kot drugi (temu primerno je tudi dišalo), vsi nekako udani v Alahovo voljo misleč: bo že on pomagal, sami si ne moremo.

(Dalje sledi.)

Mariborska koč. Najlepši pomladanski izleti na pičle tri ure iz Maribora ali iz Hoč oddaljeno koč. Oskrba prvovrstna, Snega ni več. Planinci in drugi, posečajte to najlepšo točko mariborske okolice. — SPD.

okoljska društva, da vpoštevajo to našo prireditev, ter nas v obilnem številu posetijo.

Brzojavna poročila POGAJANJA ZA SESTAVO VLADE V NEMOČIJI.

BERLIN, 3. junija. Glede sestave nemške vlade vlada splošno mnenje, da je mogoče sestaviti kabinet iz meščanskih strank. Nemški nacionalisti so

svoje zahteve do gotove stopnje omilili. V zunanjepolitičnem pogledu so se približali stališču meščanske sredine. Glede vprašanja velike koalicije v Prusiji ne zahtevajo več takojšnjega razbitja, ampak skorajšnje volitve. Gotovo pa je, da demokrati v takem kabinetu, v katerem bi fungiral nemški nacionalni vodja Hergt kot podkancelar in minister, ne bodo sodelovali. Na njihovo mesto bo baje stopila bavarska ljudska stranka in gospodarska zveza.

Mala oznanila. Pohištvo

lastnih izdelkov za spalno in jedilno sobo najceneje v zalogi Šerec in drug, Maribor, Vetrinjska ulica št. 2. 196

IVAN LEGAT, Prva specialna popravilnica za pisarniške stroje. Samoprodaja najboljšega raznoževalnega aparata „Opalograph“ ter njegovih pripadkov. Prodaja novih ter rabljenih pisalnih strojev, kopirnih strojev, registriranih blagajn, ogljenega papirja, barvnih trakov, voščenega papirja, voščenih barvil, itd. Maribor, Vetrinjska ul. 30. 1175-7-2

Inteligentne mlade pomožne delavke za čiste in mirno delo išče za takoj „Volta“ d. d., Maribor. 972

23-letni mladenič, vojašino prost išče službo. Zmožen slovenskega, srbohrvatskega in nemškega jezika ter cirilice in strojepisja. Gre tudi kot navadni delavec. Cenjene dopise pod šifro „Reven“ na upravo „Tabora“. 973

Učiteljica išče večjo prazno nemeblovano sobo. Na upravnistvo „Tabora“ pod „Učiteljica“. 1199

Boljši delavci se sprejmejo na hrano. Jenkova ulica 6. 1198

Prodajo se gosil in otrošji voziček. Jenkova ulica 4/l. 1200 2-1

Stanovanje 2 ali 3 sob s pritlikinami v novegradbi išče zaseben uradnik. Ponudbe na upravo lista pod „Visoka najemina“. 5-5

Zamenja se lopo stanovanje (5 sob, kuhinja, kopalnica in predsoba ter ostale pritlikine) v sredini mesta tik Glavnega trga za vsaj enako veliko v bližini parka, z vsaj nekaj vrta. Ponudbe pod „Zamenja“ na upravo „Tabora“. 974

8.

državna razredna loterija

Prvo žrebanje 8. in 9. julija t. l.

5 premij!

100.000 srečk = 50.000 dobitkov.

Absolutna sigurnost in državno jamstvo.

V teku petih mesecev izžrebalo se bode

25 milijonov i 650.000 Din

brez vsakega odbitka v gotovem denarju.

Z eno srečko se more dobiti:

Ev. 1.500.000, 1.000.000, 500.000, 400.000, 300.000, 150.000, 140.000, 130.000, 100.000, 90.000, 80.000, 70.000, 60.000, 50.000 Dinar itd.

Cena srečk za vsako izbiro:

Cela srečka Din 80.—	Polovica srečke Din 40.—
Četrtnina srečke Din 20.—	

Listo dobitkov brez odlašanja takoj po vsakem žrebanju! Hitra in točna postrežba! Naročila iz cele države nasloviti na uradno Glavno kolekturo državne razredne loterije.

Bančno komaditno društvo A. REIN in DRUG

(Oddelek razredne loterije)

Preradovičeva ul. 2. - ZAGREB - Gajeva ulica št. 8.
Telefon 17.03 i 20.26. Poštni predaj: 380.

Prije Mednarodna Banka d. d. (odlo državna razredna loterija.) 1201 2-1

KLUB-BAR

1.—15. junija

Wellmon duo

American coloured entertainers

CLARE BURGHARDT
ICE TEJE
MARY CLER.

Začetek ob 11. uri.
Vstop prost. 366

Pozor! AUTO Pozor!

Oglejte si našo izložbo Maribor, Aleksandrova cesta 19,

kjer so stalno razstavljeni novi in stari avtomobili svetovnih znamk. Istotam so na prodaj tudi motorna kolesa, radioaparati, pisalni stroji i. t. d.

Teoretičen in praktičen pouk v vožnji z avtomobilom.

Izvoženi, toda dobro ohranjeni avtomobili se prevzamejo v komisijonelno prodajo. Strogo rečna, solidna in točna postrežba.

A. STOINSCHEGG, R. PELIKAN

Maribor Aleksandrova cesta 19 976

Ugodno kupite

kravate, srajce, klobuke, čepice, robce, nogavice, palice, in parfumerijo v modni trgovini

B. Veselinović & Ko.

Maribor, Gospeška ulica 26

= Najlepše novosti = 128